

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetске Zveze
z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izbaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 10 Din. na leto.
Za inozemstvo 20 Din.
Posamezne številke se prodajajo po 50 par.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Kralju!

8. junija 1922.

O kralj!

Voščimo ti ob današnjem dnevu modrosti in božjega blagoslova.

Zakaj po postavi si naš poglavar in najvišji predstavitelj državne oblasti.

Modrost najvišjega oblastnika pa je sreča za narod in njegov božji blagoslov je narodov blagoslov.

Danes Ti mnogi govorijo in pišejo: Tvoji smo.

Mi pa pravimo: nismo Tvoji, temveč božji, sami svoji in narodovi.

Vendar pa si naš najvišji poglavar in kot takemu Ti izražamo svoje spoštovanje in pokorščino.

To zahtevata božja in naravna postava, ki dajeta trden in zanesljiv temelj naši pokorščini in spoštovanju kakor tudi prave meje.

O kralj!

Boj pa se tistih, ki vse svoje spoštovanje in pokorščino naslanjajo na svojo sebičnost ter ne poznajo ne božjih ne naravnih postav.

Teh se boj, o kralj!

Čegava odgovornost?

Za glavo se prijemamo, take reči se godijo pri nas. Česar se včasih v vsem slabem izvežbani ljudje temne preteklosti in sumljivih poklicev v naših poštenih razmerah nitisanjati niso upali, to danes izvršujejo pri belem dnevu moške »poštenjaki« na visokih mestih, ki imajo velik in odločen vpliv v našem gospodarskem, kulturnem in političnem življenju in hotenju.

Da so naši lastni slovenski bratje za parstotisoč kron in razne druge osebne in strankarske ugodnosti prodali vso našo milijardno davčno moč, našo svobodo, da po svoji volji in svojem prevdarku volimo vlado in delamo postave, to smo že stokrat

povedali in bomo še. Zakaj narod, ki je pozabil najhujšo krivico, ki se mu je zgodila in najgršo sramoto, s katero so ga umazali, je grešil sam nad sabo in izdal svojo bodočnost. Osebne krivice se pozabljajo, krivice, ki jih je trpel narod, se ne smejo nikdar pozabiti, dokler niso popravljene in dokler sramota ni izprana.

Danes pa prihaja tudi na dan — pa ne od naše strani — odkod je prihajal tisti denar, s katerim je dr. Žerjav vzdrževal svojo politiko in plačeval svobodomiselni tisk. Na nepravilen način je bil odvzet Propagandnemu fondu za Koroško, torej narodno obramenim namenom ter uporabljen za liberalno agitacijo. Dr. Kukovec je svoj je tudi te vsote vzel iz tega denarja, nam ni znano.

Stvar z denarjem je pa ta le:

Pred dvema leti je dr. Žerjav kot predsednik deželne vlade izvršil večmilijonsko kupčijo z nekim koroškim svincom. Dobiček je šel v dobro Propagandnemu fondu za Koroško, deloma pa denarnim zavodom, ki so dali za kupčijo kredit na razpolago. Med temi je bila tudi Jadranska banka. Do tu je vse v redu.

Ravnatelj Jadranske banke je bil Avgust Praprotnik, sedaj ravnatelj Slavenske banke v Zagrebu. Ta je bil najožji pristaš dr. Žerjava, ki je izrazil željo, naj dobi od tega denarja en milijon kron tudi demokratska (liberalna) stranka, za kar je menda upravni svet kot gospodar banke vedel. Toda iz knjig je pa sedaj dokazano, da so ožji prijatelji s pomočjo g. Praprotnika brez vednosti upravnega sveta skrivaj dvignili tri milijone, 137 tisoč 515 kron — torej so dvignili dva milijona več, kot je bilo dovoljeno od upravnega sveta.

Vse to je spravlil sedaj na dan ravnatelj Kamenarovič (Črnogorec), ki je seveda Praprotnika zato že lansko leto spodil iz službe.

Pa vse to bi nas ne brigalo, ko ne bi ti ljudje, katerim bi bili macedonski hajduki veliko prečastna družba, bili postavljeni voditelji slovenskega ljudstva. Če osirotelim otrokom in njihvemu premoženju postaviš sebičnega, krivičnega in brezvestnega variha, si spravlil sirote od premoženja. Varihi Slovenije, njenega gospodarstva, kulture in svobode so sedaj ti

ljudje — liberalni in samostojni voditelji. Noben varuh ni tako izvežban v svoji sebičnosti, da bi nam v kratkem času napravil take vrednote, kot so nam jih napravili ti ljudje.

Naš naslov se glasi: Čegava odgovornost?

Čegava odgovornost?

Da voditelji, ki so brez poštenja, do skrajnosti izkoriščajo svojo moč zase in za svoje propadajoče stranke četudi pri tem ljudstvo moralno in gospodarsko konee jemlje, je razumljivo, čeprav ne opravičljivo. Zakaj od brezvestnega človeka ne moreš drugega pričakovati.

Glavno odgovornost pa nosijo tisti, ki so te ljudi postavili za varihe slovenskega ljudstva. In to smo mi sami, ki se danes zgražamo nad to brezvestnostjo in se za glavo prijemamo. Ali nismo pri volitvah nad vse pridno metali kroglice v njihove skrinjice, ter slepo drli za njihovimi lepimi obljubami? In še danes jih je mnogo, premnogo med liberalci in samostojneži ki preklinjajo politiko svojih voditeljev, ki so spravili vsa naša gmotna in duševna aktiva v propad, — ko pa bodo prišle volitve, bodo mirno postavili iste ljudi na čelo slovenskemu narodu.

Le prijemajmo se za glavo — radi svoje lastne slepoté.

Katoliški shod v Kostanjevici.

Bil je eden največjih katoliških shodov, kar se jih je vršilo po deželi. Vtisi, ki so jih dobili udeleženci, so neizbrisni, verska zavest je močno zažarela in se okrepla.

Svečano razpokoženje je vladalo že na predvečer. Vsepovsod po vaseh kostanjeviške fare so bili postavljeni mlaj. Iz cerkvenih zvončkov je donelo ubrano zvonjenje. Ob prvem miraku so zažareli trije, štirje kresovi. Kmalu nato sa zažareli novi po vseh bližnjih in daljnjih vrhovih, med katerimi je odmevalo pokanje topičev.

Ob prvih jutranjih urah so pričele prihajati v Kostanjevico množice vernikov. Ob deveti uri se je izpred župnijske cerkve pričel razvijati spreved. Na čelu spreveda je jездilo več Orlov in posestnik Ivan Kuntarič iz Mraševega, predsednik okrajne KZ z dvema odbornikoma KZ. Za njimi pa so se razvrstili četa Orlov, orlovskega naraščaja in Orlic, kostanjeviška godba, ognjegasci iz Maharova, Cerkelj in Sv. Križa, 10 društvenih zastav, veliko število županov in odbornikov, okrašeni vozovi, člani izobraževalnih društev, nepregledna

mnogo žena in deklet, članice Marijinih družb, zato zopet vozovi, četa Orlov in naraščaja, orlovska godba iz St. Jerneja, Orlice, kmečki fantje, konjeniki, veliko število mož in fantov, množica mož in žena III. reda, zopet četa Orlov, Orlice in naraščaja, nakar je sledilo več voz in konjenikov, ki so zaključili dva kilometra dolgi sprevod. V sprevodu je bilo nad 7000 ljudi. Pri cerkvi Matere Božje Dobrega Sveta na Slinovcah se je zbralo nad 8000 ljudi, ki se sprevoda niso udeležili.

Na prijaznem griču pred podružnično cerkvi Matere Božje Dobrega Sveta je vsa ta ogromna množica od 10 do 12 tisoč ljudi napolnila ves obširen prostor. Pod starodavno lipo je bil postavljen oltar, na katerem je daroval sv. mašo leskoviški dekan g. Alojzij Kurent. V izbranih besedah je obrazložil pomen slovesnega trenutka ter primerjal I. katoliški shod za leskoviško dekanijo mobilizaciji katoličanov za izvojevanje gotove zmage na kulturnem in verskem polju. Kakor leta 1066, ko je v Clermontu papež Urban II. pozival množice na boj proti nevernikom v Sv. deželi, tako se na katoliških shodih zbirajo vsi, ki v resnici pripadajo armadi Jezusa Kristusa, da se utrdijo v boju proti številni armadi Antikrista, proti vsem brezvercem, ki na vse mogoče načine zastrupljajo naše ljudstvo in so svoje mreže pričeli razprostrati tudi po naši lepi slovenski domovini. Bojevali se bomo v znamenju sv. križa, da obvarujemo našo lepo slovensko in jugoslovansko domovino gotove pogube. Zato moramo versko prepričanje poglobiti in ga vedno in povsod odločno zastopati. Vrste moramo strniti in se še bolj oprijeti naših društev. Namen katoliškega shoda je tudi mogočna manifestacija za ta katoliška načela.

Po končani božji službi je župnik Jernej Podbevšek pozdravil vse doleže ter predlagal za predsednika posestnika Ivana Rebeala iz St. Jerneja, za podpredsednika posestnika Jožeta Jelariča, župana iz Cerkelj in posestnika Andreja Colariča, župana od Sv. Križa. Nato so pozdravili zborovanje: Ivan Colarič, župan iz Kostanjevice v imenu kostanjeviške občine; Alojzij Bizjak iz Leskoveca v imenu izobraževalnih društev, posestnik Ivan Kuntarič iz Mraševega je pozdravil v imenu KZ; brat Jože Globavs iz St. Jerneja v imenu Orlov, Štefanija Pugal iz Cerkelj v imenu Orlic. V imenu ognjegašev je pozdravil Luzar iz Maharovca; Mici Kralj iz Rake v imenu Marijinih družb; v imenu tretjega reda posestnik Franc Žulič iz Oštere pri Sv. Križu.

Glavne govore so imeli poslanec Stanovnik. V daljšem govoru je obrazložil neomajno stališče katoliškega ljudstva v šolstvu. Vlada pripravlja in izdaja naredbi in ukaze, s katerimi hoče našo mladino odtujiti veri in pohujšati s tem, da uvaja v šole framazonski duh pod krinko sokolske vzgoje. Framazonska vlad hoče delovnemu ljudstvu odvzeti vero, da bi ga lažje izkoriščala. Vlada podpira vse ljudi in organizacije, ki delajo proti veri in to z denarjem, ki ga plačuje tudi katoliško ljudstvo.

O naših organizacijah je govoril brat Langus. Orisal je vse ogromno delo, ki ga izvršujejo mladinske, posebno orlovske organizacije, njih pomen in blagodejni vpliv na razvoj zdravega telesa in bistrega uma ter podal navodila, kako naj se take organizacije vodijo, da bodo dobro uspevale v blagor in korist ljudstva.

O tisku je govoril urednik Franc Kremžar. Strup, ki ga razširjajo potom svojih listov in knjig brezverci, je zelo nevaren. Deluje počasi, vendar gotovo, če se ga ne znamo ubraniti. Potom svojega tiska širijo slovenski svobodomiselnici svoje sklepe: Odpraviti verouk iz šol, odpraviti cerkveni pokop itd. Vse načine delovanja slabega tiska in način njegovega širjenja med delavno ljudstvo je podrobno razložil in pozval vse dobre katoličane, da se takega tiska varujejo in ga brezobzirno odklanjajo. Za vse smo dolžni dajati pred svojim Stvarnikom odgovor, zato moramo vedno odločno nastopiti tudi proti slabemu tisku.

Popotnice ob pol tresh so se zborovanja nadaljevala. Zborovale po samezni organizacije vsaka posebej.

Po 4. uri so se vsi zopet zbrali pri cerkvi Matere Božje Dobrega Sveta, kjer so se vršile slovesne litanije. Pred litanijami je urednik Kremžar v kratkem sklepnem govoru podal še enkrat vsebino celega dopoldanskega zborovanja ter utemeljil tri glavne zahteve katoliškega shoda: katoliška verska šola, katoliška organizacija in katoliški tisk. Tisoči zborovalcev so se navdušeno izjavljali za te zahteve.

Nato je govorila še gđ. Strnadova iz Novega mesta, ki je pozivala na odločnost v katoliškem prepričanju.

Sklepni nagovor je imel župnik Škrjanec z Rake, ki je govoril v imenu duhovščine in poudarjal veselje duhovnikov — dušnih pastirjev nad živo versko zavestjo, ki je v ljudstvu.

Shoda se je udeležil kot zastopnik vlade okrajni glavar iz Krškega, g. Svetec.

Da boš dragi bravec imel kaj koristi in uspeha, ko prečitaš te vrstice, svetujem k sklepu še tole:

Čitaj še enkrat od začetka do konca počasi s prevdarkom in pazi pri vsakem odstavku, če morda v kakšni točki tudi tvoje gospodarstvo ni prizadeto pri tem nesmiselnem zapravljanju? Če si prizadet, vzemi takoj svinčnik in zračunaj nastalo škodo. To te bo varovalo pred zapravljanjem, dobil boš spretnost za štedenje. Pojdi potem k sosedu, ter računajta skupno o njegovi škodi pri negospodarskem ravnanju. Tako pomagaj tretjemu, četrtemu in vršil boš veliko socialno delo, ki je najboljšo sredstvo, da postanemo varčni in vzorni gospodarji.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Ameriško posojilo sprejeto? Dasi tudi vlada prikriva svoje sklepe o posojilu, se je zvedelo, da je sprejela ponudbo Blerove skupine za posojilo v znesku 100 milijonov dolarjev. Finančni minister dr. Kumanudi se je posvetoval z zastopniki te skupine in se je 3. t. m. pogodba glede tega posojila podpisala.

g Popirnatega denarja v Avstriji imajo že nekaj nad 366 milijard.

CENE.

g Ljubljanski trg. Tržni promet je živahen, blaga ne primanjkuje. Kakovost mesa se je dvignila. Goveje meso I. vrste 68 do 70 K, druge vrste 44 do 52 K kilogram, teletina 60 K, svinjsko meso I. vrste 86 do 90 K, druge vrste 80 do 86 K, trebušna slanina 100 K, riba in sal 116 do 124 K, mast 120 K, šunka 100 do 120 K kilogram, prekajeno meso prve vrste 90 K, druge vrste 80 K, koštrun 36 K, jagnje 56 K, kozličevina 60 K. — Mesni izdelki: kilogram krakovskih klobas 112 K, debrecinskih 112 K, hrenovke, safalade in posebne klobase 100 K, polprekajene kranjske 120 K, suhe 180 K. Perutnina: majhen piščanec 50 K, kokoš 80 do 110 K, petelin 80 do 90 K, raca 120 do 180 K, domači zajci 20 do 35 K. — Mleko 10 do 11 K liter, surovo maslo 160 K, čajno maslo 200 K; jajce 3.50 do 4 K komad. — Glede sedja se je letos zopet pričel uvoz iz Italije, kar silno neugodno vpliva na cene. Trgovina s sadjem naj upošteva naše domače pridelovalce in rajše zakasni sezono različnega blaga za en ali dva tedna; Jugoslavija krije lahko sama vse potrebe z malimi izjemami. Uvožene češnje se plačujejo v nadrobni prodaji 36 do 40 K kilogram. — Špecerija: kava Portoriko 208 K, Santos 116 K, Rio 102 K, kristalni sladkor 62 K, v kockah 64 K, riž I. vrste 38 K, II. vrste 26 K, namizno olje 96 K liter, jedilno 84 K, cel poper 88 K, zmlat 96 K, paprika tretje vrste 85 K, sladka paprika 160 K, testenine prve vrste 44 K, druge vrste 40 K. — Moka št. 0 25 K, kaša 20 K, ješprenj 24 K, otrobi 12 K, koruzna moka 17 K, koruzni zдроб 19 K, pšenični zдроб 28 K, ajdova moka prve vrste 34 K, druge vrste 26 K, oves 13.50 K, koruza 12 K, fižol ribničar 14.50 K, prepeličar 17.50 K, leča 44 K. — Cene zelenjavi niso primerne, ker manjka trgu izdatne konkurence. Trg za divjačino

Gospodarski obzornik.

Krištof Franc:

Zapravljanje.

(Konec.)

Zapravljamo tudi, ako vzdržujemo tako vprežno živino, ki ne odgovarja našim razmeram in preveč stane. Tako so si omislili nekateri manjši posestniki v revnejših krajih konje za vprege, ki pa polovico časa samo v hlevu stoje in odjedajo krmo toliko koristnim in potrebnim kravam mlekaricam. Tako so ostale cele družine na deželi brez mlečne hrane. Poprej je opravljala vse delo na mali kmetiji k r a v a in je bilo blagostanje v hiši. Kupili smo konja, da hitreje živimo in hitreje zapravljamo. Konj je na mestu samo na takem posestvu, kjer je vsak dan vprežen in zasluži porabljeno krmo. Ako pa ni vsakdanjega dela, se konj zaje in prinaša škodo kmetiji. Pomislimo, koliko stane danes opera za konje, vozovi, kovanje, boljše krma, kakšen je riziko pri konju, če pogine?

Bodimo bolj skromni, vzemimo večkrat svinčnik v roke in računajmo. Ti računji bodo naši učitelji. Opozarjali nas bo-

do, kako nezmislno zapravljamo, opozorili pa tudi, kolike vrednosti je za naše kmetije ena sama hasnovita kravica.

Zapravljamo tudi še v mnogih, mnogih drugih slučajih, tako, da je človeku težko, ko se zamisli na milijone zapravljenega narodnega premoženja, ki bi nam v prid obrnjeno lahko prineslo blagostanje in napredek v vseh panogah.

Ali se moremo izogniti temu nesmiselnemu zapravljanju? Mogoče je, pravim, in sicer le, ako se združimo vsi kmetje v zadrugah.

1. Vsak posestnik mora pripadati svojim gospodarskim organizacijam; biti mora član živinorejske, kmetijske, mlekarske in strojne zadruge.

2. Potom navedenih zadrug je treba skrbeti predvsem za kmetijski pouk. Oživetvi morajo nedeljski sestanki zadružnikov, vršiti se morajo kmetijski razgovori, predavanja, razkazovanja, poskušnje, razstave, tekme itd.

3. Stanovska samozavest in samopomoč mora oživeti v vsakem posameznem posestniku.

in ribe je neznan, ker ni organizirana dobava blaga.

g Mariborski trg. Na zadnjem semnju v Mariboru so bile povprečne cene za različne živalske vrste sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 35—38 K, poldebili voli 25 do 34 K, plemenski voli 25—32 K, bikli za klanje 26—33 K, klavne krave debele 30 do 32 K, plemenske krave 23—30, krave za klobasarje 14—18 K, molzne krave 23 do 30 K, breje krave 23—30 K, mlada živina 22—27 K, teleta 30—35. — Mladi prašiči 5 do 6 tednov komad 300 do 400 kron, 8 tednov komad 600 do 900 K, 3 do 4 mesece 1200 do 1400 K, 4 do 6 mesece 1500 do 1600 K, 8 do 10 mesecev 1800 do 2500 kron. Polpitane svinje 1 kg žive teže 60 do 64 K. Kozja komad 500 K. — Volovsko meso, meso od bikov, krav, telc, 1 kg 56 do 64 kron. Telečje meso I. vrste 64 K, II. vrste 60 K. Svinjsko meso sveže 68 do 88 K.

g Cene lesa so na tržaškem trgu sledeče: topolova debela 120—135 lir m³, topolove deske 235—275 lir m³ bukove deske 320—375 lir m³ hrastove deske 795—950 lir m³ orehove deske 600—1185 lir m³, kostanjeve deske 300—320 lir m³ jelove debela 175—210 lir m³, prvovrstne jelove deske 280—320 lir m³, drugovrstne 180—200 lir m³.

g Cene kožam v Vojvodini. V Novem Sadu plačujejo goveje kože, surove in nasoljene 38 do 40 K za kilogram; za suho 90 do 110 K za kilogram, za telečjo kožo, suho, brez glave 350 do 400 kron za komad.

g Cene živine in žita v Slavoniji. Na zadnjih sejnih, ki so se vršili v virovitiški županiji, se je opazilo splošno padanje cen. Ker se pričakuje, da bodo cene padale tudi vnaprej, ne pride do kupčij. Za prašiče do 6 mesecev stare se je plačalo 600 do 700 K, za dveletne in stare svinje 2500 do 4500 K. Debelih svinj ni na somnjih, za suhe pa so plačevali 50 do 60 K za kilogram. Dobre krave mlekarice so se mogle dobiti za 8000 do 8000 K. Teleta so obdržala ceno ter so jih prodajali po 28 do 30 K, telice pa po 26 do 27 K za 1 kg. Zelo pada tudi cena konjem ter jih prodajajo po 8000 do 14.000 K za komad. — Pšenica 1400 do 1500 kron, koruza 1400 K, oves 1300 K, mekinje 800 K.

RAZNO.

g Naša država ima povsodi zadosti upnikov. Jugoslovanski poslanik v Washingtonu poroča, da je vprašanje našega vojnege dolga v Ameriki urejeno na podlagi nekaterih konferenc, ki jih je imel poslanik z ameriškim finančnim ministrom. Jugoslovanski vojni dolg v Ameriki znaša 150 milijonov dolarjev. Poleg tega je naša država dolžna še za vojni material, ki smo ga kupili od Amerike ob koncu vojne. Vprašanje teh dolgov se je tako uredilo, da jih naša država priznava, vendar pa se bo vprašanje končno veljavno uredilo šele takrat, ko bo Amerika uredila kredite z ostalimi državami. Naša država plačuje za te dolgove 5 odstotkov obresti. Ureditev tega vprašanja bo imela velik vpliv na položaj Jugoslavije v inozemstvu. Splošno vlada prepričanje, da bo novo posvojilo, čim se sklene z ameriški bankami, takoj začelo notirati na borzah. Finančnega ministra dr. Kumanudija je posetil angleški poslanik na našem dvoru in je imel daljšo konferenco. Kakor se zatrjuje v poučenih krogih, se je angleški poslanik izrazil v sitem smislu kakor ameriški poslanik, da se morajo priznati vsi dolгови, ki jih je naša država napravila med vojno v Veliki Britaniji. Vsota

teh dolgov še ni določena. Po računih naše vlade znaša okrog 12 milijonov funtov, dočim so Angleži izračunali, da znaša okrog 20 milijonov funtov. V ta znesek so vračunali tudi one vsote, ki so jih Angleži izdali za oblike in preskrbo vojakov pri umiku čez albanske gore. Angleži sedaj ne vztrajajo na vprašanju višine dolgov, ampak zahtevajo le, naj se ti dolgovi sploh priznajo. Končna rešitev pade šele kasneje.

g Suša v Južni Srbiji. »Bitoljski Radikal« poroča, da je nastopila v Južni Srbiji silna suša. Koruze in sena v Južni Srbiji ne bo. List že zdaj poziva vlado, da ukrene pravočasno vse potrebno, da se prepreči glad v Južni Srbiji.

g Zagrebški velesojem je bil preložen in se vrši od 17. junija do 2. julija.

g Rusko-italijansko pogodbo sta podpisali Rusija in Italija. Italijonom, ki bodo šli v Rusijo, je zagotovljena popolna prostost gibanja in delovanja. V pogodbi je zajamčeno Italiji kakor tudi Rusiji postopanje, katero gre prvenstveni državi, toliko glede poslovanja industrijskih podjetij, kolikor glede izvrševanja posameznih poklicev in rokodelstev. Razen tega bo dala Italija Rusiji na razpolago prosto luko v Trstu, Rusija pa Italiji proste luke v važnejših črnomorskih lukah. Italiji je zagotovljeno mesto prvenstvene države tudi, v kolikor gre za petrolej. Podobne koncesije na polju poljedelstva so zagotovljene tudi Italiji kakor so bile Nemčiji. Pod gotovimi pogoji se dano na razpolago italijanskim naseljencem 100 tisoč hektarjev zemlje v Kubanu in v Ukrajini. Ta zemlja se da v zakup za 24 let proti postutni oddaji pridelkov. Pogajanja glede nadaljnih ugodnosti se vrše med zastopniki večjih italijanskih trgovskih tvrdk in ruskimi zastopniki. Gre za odkup železniškega materiala in poljedelskega orodja s strani Rusije, ki bo to plačala s premogom, petrolejem itd., kakor tudi za udeležbo italijanskega tehničnega osebja pri popravilu ruskih ladjedelnic in tvornic ter pri javnih delih sploh.

g Kedaj je treba škropiti vinograde? Pri škropljenju vinogradov je najvažnejše, da se vrši o pravem času. Osebito velja to o prvem in drugem škropljenju. Prvo škropljenje je treba izvršiti poprej nego okuži peronospora trto po svojem poletnem semenu (trosih). Učenjaki, ki se pečajo z biologijo (življenjepisom) peronospore so dognali, da gre prva okužba od zemlje potom pomladnih trosov. Prvi izdatni in topli dež v drugi polovici majnika vrže klice (pomladne trose) peronospore na najspodnejše liste trte, kjer se razvijejo in razmnože tekom 10 do 12 dni. To je inkubacijska (valilna) doba peronospore v tem času. Ako pade proti koncu te dobe zopet dež, razvije peronospora na spodnji strani okuženih listov poletne trose in ti so šele nevarni splošni okužbi vinogradov. Predno ti poletni trosi okužijo trte, morajo biti trte proti njim zavarovane, to je poškropljene s strupeno bakreno soljo (galico, bosnočasto, itd.) ki jim ne da zrasti. Kakorhitro izkale, jih strupena bakrena sol uniči. Dobro poškropljena trta je pred njimi varna, škropljenje učinkuje toraj le preventivno (zabranjevalno), ne pa kurativno (zdravilno). Letos je padel prvi izdatni dež 27. maja. Ako bode po preteku 10—12 dni zopet deževalo, je pričakovati okrog 6. do 8. junija prve, poletne trose peronospore na najspodnejših listih trte, ki so vidni na spodnji strani listov v obliki rahlih belih lis. Ti trosi okužijo vse trte v vinogradu in ko pade zopet dež, trosi izkale ter se zarastejo v notranjščino vseh zelenih trtnih delov (listov, grozdov). Do takrat mora biti trta poškropljena. Vinogradniki, poškropite tedaj vse trte vsaj do 8. junija. Le če vlada suho vreme, čakate lahko tudi dlje, a ne čez 10. junij. Drugo škropljenje sledi 14 dni za prvim, tretje pa tri tedne za drugim. Trikratno škroplje-

nje zadostuje v normalnih letih popolnoma. V mokrem poletju škropimo pa v krajših presledkih žitrikokrat na leto. — B. Skalicky.

g Pred prepovedjo izvoza živežnih potrebščin. Belgrajski listi poročajo, da namerava vlada prepovedati izvoz živežnih potrebščin. Na ta način namerava omejiti draginjo. Seseda, če bo s tem dosežen kak uspeh, zelo dvomimo.

g Posvet o novih davkih se vrši dne 10. t. m. v Belgradu. Finančni minister dela na vsi moč, da bi zadnji vinar iztisnil iz ljudstva. Uboge pare!

— **Gradbeno podjetje in tehnično pisarno** sta otvorila ing. Alojz Hrevat in ing. Albin Černe, avtorizirana civilna inženjerja v Ljubljani, Krekov trg 10-I.

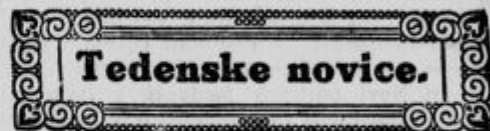
Ob košnji.

Zvezde ugašajo, sence bežijo,
rožnim livadam smehlja se nebo;
vmes pa jim smrtni udarci zvenijo:
kosec na travniku kleplje kosó.

Vstane, nabrusi in živo zavriska
v polni zavesti mladostne moči.
Kosa se v jutranjem solncu zabliska,
seka in reže — cvetlice mori.

Vsako doseže jeklena ostrina,
ptički pogrebno ji pesem žgole. —
Taka je, taka, ta solzna dolina:
eni prepevajo, drugi — trpé...

Limbarski.

Tedenske novice.

Politične.

p Shod SLS se bo vršil v nedeljo 11. t. m. zjutraj po rani maši v Semiču v Domu.

p Socialisti med seboj. Ljubljansko načelstvo socialistične stranke je izključilo iz socialdemokratske stranke poslanca Kopača in Kisovaria ter Kocmurja in dr. Periča. Menda zato, ker premalo drže s Kristanom, oz. Kristan premalo z njimi drži.

p Proti Bolgariji. Pašić je zelo hud, ker se Bolgarija vedno bolj približuje Rusiji in da bolgarski ministrski predsednik zagovarja misel zvezne države Jugoslovonov. Zato si je sedaj izmislil neki napad bolgarskih četašev na naše ozemlje, bolgarski vladi pa nato zagrozil z vojsko. Bolgari se tej otročariji smejejo, naš kredit v zunanjem svetu pa pada.

p Radić se bo udeležil volitev v oblastvene skupščine. Kakor se vidi, prihaja do prepričanja, da je v politiki treba tudi delati, ne samo izza ogle zabavljati.

p Fašistova revolucija v Italiji. Laška vlada je najela in plačala svoj čas fašiste, da so s silo krotili komuniste, ker jih sama ni mogla. Sedaj pa so ii ti fašisti sami zrastle čez glavo in krotijo ne samo komuniste, katerim požigajo domove in jih pobijajo temveč tudi vlado. V Bolonji je njihovo taborišče, kjer jih je 30.000 popolno oboroženih in ogrožajo javno varnost. Vojaštvo se jih ne upa napasti, vlada se tudi boji proti njim nastopiti, časopisi morajo molčati, sicer so v nevarnosti, da jim vse zgori. Lahko nastane splošen pokolji. To je sad nasilne vladne politike. Naša vlada se seveda iz tega ne bo nič naučila.

p Velika zmagá. Pri volitvah v kmetisko zbornico v Nižji Avstriji so dobili krščanski socialci 92000 glasov, vsi nasprotniki pa 20 tisoč.

Domače novice.

d **Kulturni boj.** Veliki župan v Kucuri (Vojvodina) je izgnal šolske sestre sv. Vasilija v Križevce. Poslanec dr. Šimrak je poslal oster pismen protest naučnemu ministru.

d **15 tisoč oseb** bo pomiloščentih ob kraljevi poroki.

d **Železniški tarifi** se bodo s 1. julijem zvišali za 50 odstotkov.

d **Tepeni fašisti.** V Sinju v Dalmaciji so školski fašisti napadli Orle, ki so šli v prevodu skozi mesto od nekega izleta. Ker se varnostna straža ni nič zmenila, so Orli nabili fašiste, da niti eden ni ušel brez zdravih bunk.

d **Morje velikih in lepih besedi** se bo razlilo te dni po Belgradu. Ko bi vsaj enega siromaka oblekle in nasitile.

d **Volitve v oblastvene skupščine**, ki bi se morale vršiti do 28. julija, bodo radi poljskega dela (najbrž pa iz strahu pred porazom) preložene na poznejši čas.

d **Za trgovsko šolo** še tehniška. Profesorji srednje tehniške šole v Ljubljani — edine te vrste v Jugoslaviji — so stopili v štrajk, ker ne dobi plač.

d **2 milijona kron** za prehrano ubožnih slojev v Sloveniji je dovolila belgrajska vlada. S to vsoto razpolaga pokrajinska vlada.

d **Veličasten evharističen kongres** se je vrnil te dni v Rimu. Pri procesiji je bilo navzočih čez 300.000 ljudi. Vsi listi — tudi svobodomiselnih — dostojno pišejo o kongresu. — Nekoliko drugače kot pri nas.

d **Novi papežev poslanik** v Belgradu škof Pelegrinetti zna slovensko in hrvatsko.

d **Veličasten kmetijski tabor** se je vrnil na binokšni pondeljek na Limbarski gori. Že na binokšni praznik zvečer so po Crnem grabnu goveli močotni kresovi, ljudskim množicam pa je na Limbarski gori govoril dr. Korošec o kresu, ki na gori v slovenskih srcih za svobodo slovenskega ljudstva. Drugi dan so večščoglavni množici govorili dr. Korošec, Jan. Brodar in Jan. Strcin.

d **3000 mož in fantov** je prihitelo na binokšni pondeljek v Ljubljano na shod moških Marijinih družb. Zborovanje je bilo zelo veličastno in je prineslo novega verskega ognja v naše može.

d **Razkošna beneška noč** z bajno razsvetljavo v Belgradu — dušiča egiptovska tema v kočah srbskega in hrvatskega seljaka ter slovanskega kmeta in delavca. To ni novica tega tedna, temveč že tri leta stara resnica.

d **Lučine nad škotjo Loko.** Vsem častivcem sv. Vida v Lučinah in vsem romarjem, ki vsako leto radi prihajajo v Lučine na praznovanje našega farnega patrona, se naznanja, da se bo letos svečanost sv. Vida praznovala v nedeljo po prazniku sv. Rešnjega Telesa, t. j. dne 18. junija. — Vsi romarji pristržno pozdravljeni!

d **G. cesarski svetnik, ki žvižgajo.** To so g. Gustav Pirc, predsednik kmetijske organizacije. Politike ne sme biti v Kmetijskih družbi, to so izrecno odvarjali g. cesarski svetnik po svoji izvolitvi in so zato prišli v družbo, da odpravijo politiko. A slei čuda! G. cesarski svetnik kar naenkrat ločijo v družbi samostojne in klerikalne člane, katere so imeli v mislih, ko so izjavili, da na nekatere člane žvižgajo. Sedaj pa so celo poslali na Kmetijsko podružnico v Smarjeti sledeče pismo:

Cenieni gospod tovariši!

V nedeljo, 14. maja po prvi sv. maši je občni zbor kmetijske podružnice v Smarjeti in sicer v kaplaniji ter Vas vliudno prosimo vse storiti, da bosta izvoljena kot delegata zanesljiva dva naša pristajaša. Podružnica šteje 70

udov in je župnik Perko 25. t. m. dobil od družbe imenik vseh udov. Delati je na to, da pridejo naši do zadnjega moža na volišče.

Da je občni zbor sklepčen, mora biti ena petina udov, t. j. vsaj 14. navzočih in voliti se mora edinole z glasovnicami. Glasovnice imejte že poprej pripravljene in spisane. Izid volitve mi prosim takoj sporočiti.

S kmetijskim pozdravom

Vam udani: **Gust. Pirc.**

To seveda ni politika ampak strok. kmetijska zadeva.

d **Poročil** se je g. Alojzij Beretič, trgovec in posestnik v Smarjeti z gđ. Marijo Sbil iz Mokronoga. Obilo sreče!

d **Umrla** je v Framu 16. maja 1922 v 61. letu starosti, žena in mati Frančiška Vuga. Bila je dobra in povsod priljubljena gospodinja in vzor matere. Bodi ji Bog plačnik.

d **Kako se zdravilna zelišča očistijo in osuše?** Pri nabiranju zdravih zelišč se mora najbolj paziti, da se ne pomešajo razne vrste, druga z drugo in s travo. Če se jih drži prah, ali prst, naj se ta otrese in opere z vodo. To velja posebno za korenine, od katerih se morajo potrgati male korenine in gnili deli. Ravnotako se mora odstraniti poškodovano in od žuželk raziedeno cvetje in listje. Sušijo naj se te rastline edinole v senci, nikdar ne na soncu. Najbolj pripraven prostor za to je v hišnem podstrešju, kjer je po leti dovoli vroče in obenem nekaj prepriha. Nabrano in očiščeno zelišče naj se nastelje po čistih lesenih tleh, po počrnjenih riuhah, ali papirju. Še bolj pripravne so rete in rešeta, ali nalašč zato narejene, nizke in zelo široke lesene skrinjice, katerih dno je zbito iz ozkih deščic tako, da so vmes za prst debele špranjice, skozi katere prihaja zrak tudi od spodaj. Seveda morajo te skrinjice stati na ped visokih nožah, ali podlogah.

Berčovo cvetje in cvetje papeževe (rimske) sveče postane vsled počasne sušenja zelo rado rumeno in celo rjavo. To dvoje je torej treba sušiti nad živim apnom, v posebnih sušilnih napravah, katere si pa vsakdo sam lahko naredi. Živo apno namreč zelo pohlepno unija vodo in jo jemlje zraku, ali onim predmetom, s katerimi je v dotiki. (Če ga držiš v roki, ti razje kožo, ker ji odvzame vodo, zato pa koža nabrekne in počil). Natresi torej stolčeno živo apno (oar kilooramov) na dno velike skrinje, ali sodu, pokrij ga s papirjem, ali kakšno krpo in natresi nanjo na rahlo cvetja, ter dobro s pokrovom zapri, da ne more zunanji zrak v večjih množinah notri. V nekaj dneh bo cvetje izredno suho in kvečjemu malo porumenelo, ali potemnelo. Korenine posuši najlepše, če jih poprej razkolješ po dolgem enkrat do dvakrat in jih zrežeš na krašje kose. Ne smeš jim pa skorje odlučiti, ker potem izhlapijo eterična olja, katere so pod skorjo nekaterih korenin, kot n. pr. pri kolmezu. Razklati je treba posebno še cianove korenine, katere se tudi najbolje presušijo in spravijo nad živim apnom. One namreč, čeprav že popolnoma osušene, zelo rade ponovno upijajo vlaho iz zraka, posebno še ob deževnem vremenu.

M. R.

d **Živinski Wranglovec.** Wrangloveci so na avstrijsko-jugoslovanski meji nad Mariborom prišli Franceta in Marijo Keršler iz Zagreba misleč, da sta tihotapca. Gnali so jih proti stražnici, a ker je Keršler prepočasni hodil, ga je vojak podrl na tla in ga tako osuval s puškinim kopitom, da ni mogel več naprej, nakar ga je živinski Wranglovec prijel za noge in ga vlekel po tleh v stražnico. Na smrt bolnega so ga odtam prepeljali v Maribor pred glavno kontrolno postajo, kjer so ženo izpraševali, tačas pa je mož na cesti pred hišo umrl. Wrangloveci bodo seveda zato od Pašiča celo odlikovani.

d **Velika nesreča** -- radi pijanosti. V bližini Kruševca je pretekli četrtek podrl vlak voz, na katerem se je peljalo 6 oseb, oče, mati in štirje otroci. Oče se je napil. Ko je vozil preko železniške proge in vi-

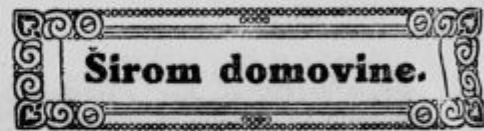
del, da prihaja vlak, ni hotel počakati, temveč je konja pognal, da bi prehitel vlak. Vseh šest oseb je mrtvih.

d **Velika nesreča.** Železniški čuvaj Anton Jenko je našel na progi med Logatcem in Planino 24. majnika ponoči mrtvega 22 let starega oženjenega železniškega delavca Filipa Bogataja, ki je šel po progi iz Dol. Logatca precej vinjen v Podbrst domov. Bogataja je dohitel vlak in ga povozil. Obenogi sta bili nad kolenom odrezani, vlak je vlekel Bogatajevo truplo 30 metrov daleč; glava je bila popolnoma razbita.

d **Moderni rokovanč.** V mariborski okolici se klati iz kaznilnice pobegli Kampelj, ki je svoj čas ustrelil orožnika. Pobjavlja se po gostilnah, celo v Maribor pride, ljudje se ga boje in mu dajejo jesti, orožniki ga love, pa se jim vedno spretno izogne.

d **Požar.** Na praznik 25. maja je izbruhnil ogenj na Grmu pri Trebnjem. Pogoreli sta dve hiši. Da se ni ogenj razširil, se je zahvaliti požarni brambli iz Ponikve in Trebnjega. Najtoplejša hvala vsem. Pazite na otroke, da se ne bodo igrali z užigalicami!

d **Nova mladinska igra.** Uprava »Orliča« v Kamniku je izdala igro v 3 dejanjih, v kateri nastopajo po večini otroci. Nekaj vlog je v rokah starejših. Naslov ji je: *K m a m i c i*, slika otroške ljubezni. Naroča se pri upravi »Orliča« v Kamniku, dobiti jo je tudi v pisarni Orlovske Podzveze v Ljubljani. Stane en izvod 2 Din, za naraščainike, če vzamejo 10 skupaj, 1 Din.

VRHNIKA.

Podivjanost mladine okoli cerkve sv. Pavla se kaže ob dnevih, ko ima telovadski krožek Orlic telovadbo v stari šoli. Fantiči 14 do 19 let se odlikujejo v tem, da mečejo kamenje, brizgajo vodo, odpirajo in zapirajo vrata. Ko gredo iz telovadnice, tulijo kakor volkovi in jih z raznimi priimki napadajo. Treba bo res take tiče poslati v zapor, da jim navdušenje za nagajanje mine. Zadržni so jim pri tem poslu pomagale tudi ženske, kar je še bolj žalostno. Imena so nam znana. Za enkrat jih zamolčimo, drugič jih javno povemo. (Tako sarovost treba naznaniti pristojni oblasti. Op. urej.)

POPOTNIK OD DEVICE MARIJE V POLJU.

Koncert v nedeljo dne 21. maja pod vodstvom g. V. Rupreta je pokazal veliko vneto in vztrajnost pevovodja in pevcev. Peli so nad dvajset različnih pesmi, moških in mešanih zborov. Petje je bilo tako, da smo ga z veseljem poslušali, marsikaj je prav toplo zasvenelo. Najbolj se donole pesmi, pri katerih so imeli glasovi čisto polno izveneti. Hvale vredne reči so predvsem te: precej dobro zadetih poudarov, dostikrat primerno naraščajo, pojemajo; enotno pospeševanje, zadrževanje. Slabosti pa sledeče: včasih kako besedo v sredi pretirajo, samoglasnikov ne izgovarjajo vselej enotno, polglasnik radi izgovarjajo kot o (sem namesto sm, ljubezen, namesto ljubez). Za zbor, ki je šele nanovo nastal in nekaj večer poje šele en mesec, je to vsega upoštevanja vredna uspeh. Veliko smo zdaj že lepega slišali, kar se ni popolno, se bo brez dvoma ugledilo, tako, da bomo zbor morda kmalu prištevali med najboljšie.

SIROKA SET PRI VACAĦ.

Druga nedelja po Veliki noči je bila za našo sososko dan veselja; dobili smo dva nova zvonova. Ker je pri naši podružnici pokopališče, nam je vojska enuša pustila. Pristrčna zahvala g. beneficijatu Šušteršiču za ganljivi govor pri slavnosti. Najlepša zahvala dekletom za nebroj vencev, ki so z njimi okrasili cerkev. Posebno pa se zahvalujemo vsem daro-

valcem po soseski in izven nje, kateri so darovali za zvonove. Bog plačaj stoterol!

KOPRIVNIK V BOHINJU.

Ze dolgo ni bilo od nas ničesar v listu. Danes pa nekaj, da nas ne boste docela pozabili. Prav veseli smo bili v nedeljo, 21. maja, ko so nas obiskali na majniškem izletu šolarji petega razreda iz Boh. Bistrice. Ko so se zjutraj nekoliko pokrepčali, so peli v cerkvi pri sv. maši prav lepo. Nato je po domači južini, ki so jo otroci prinesli s seboj, šli pod vodstvom g. nadučitelja Silvestra ob 1. uri v šolo, kjer so pokazali, kaj in koliko zamore v dobri šoli pridobiti otrok — v računanju in znanju o slovenskih pesnikih. Vsi, ki smo poslušali, smo se zares čudili. Sploh, pohvaliti moramo lepo obnašanje, posebno v cerkvi in šoli. Prav lepa hvala učencem in g. nadučitelju, še drugo leto na svidenje! — Prav pridno nosijo Koprivnikarji mleko v zasilno sirarnico. Imamo že okrog 44 sirov. — Nova sirarnica, po trudu mladega gospodarja in predsednika Janeza Korošca, se je začela tudi delati. Tako je prav! Naprej za ljudski blagor!

ODLOMKI IZ PUCELJEVEGA SHODA IZ RAKE.

Doslej smo poznali g. ministra Pucelja le po njegovem »neumornem delu« za kmeta, čigar posledice vsi bridko čutimo. V nedeljo, dne 21. maja, smo pa imeli čast bližje se seznaniti z njegovo osebnostjo. Poedinci iz krškega okraja smo se odzvali hrupnemu vabilu samostojnežev.

Ze Puceljev predgovornik Rajer je ponovno pobledel, ko so mu udarjali na uho težke besede »dol z njim«, »to so tisti, ki z nami tako delajo«, »vaša slava je že minila«, »pri prihodnjih volitvah pride obračun«. Nam ni bilo za Rajerja, le Pucelja smo želeli, a tudi on se je slabo prekrizal. Ze njegov nagovor, češ, da ne pozdravlja navzočih »starih devic«, je izzval hrupne medklice »sramota«, »dol z njim«. Ko je začel razvijati svoje laži, je ljudstvo ogorčeno zahtevalo, kaj je z njegovimi obljubami. Ko ni nehal kričati, je gosp. minister vzkliknil, da jamči za mir ter je, pomneč, da najlažje govori v senci bajonetov, verno pogledoval na številno žandarmerijo raz oken in se z ironičnim posmehom udarjal po prsih, trdeč, da ima on tako moč, da takoj lahko naredi, da kmetje dražje prodajajo teleta ali pa odpravi takoj carino, da bomo pili laško vino brez carine. Svojo veliko nedostojnost in netaktnost je pokazal, ko je napadal brezbože stare žene. Nekj je rekel, ko mu je ugovarjala, da naj le drži usta bolj naravnost, ne tako po strani. Drugo je zopet vprašal, če je omožena ali ne ter da ji lahko da tudi dva moža, če ga še nima. Na posamezne medklice je zelo neokusno odgovarjal in njegovega pačenja ljudstvu kar ne moremo pozabiti.

Popolnoma je pozabil na svojo ministrsko avtoriteto, misleč, da je še vedno v mesnici. Siktini je strupa tudi na Marijino družbo in še spoved mu ni bila presveta. Končal je z željo, da bi zmolil vsak en oče naš za pravo pamet. Nato je nastopil še Urek s svojim štajerskim akcentom in je očital zbrani množici, da je neprimerno bolj neumna od živine.

Ljudstvo, pomni, da ti in taki možje jedo tvoj kruh.

ŠT. JERNEJ NA DOLENJSKEM.

Puceljeva galica je tudi pri nas, kakor solnce medveda iz zimskega spanja, zbudila naše samostojneže. Sedaj smo pa zopet na konju, so si mislili. Vsi stari znani obrabi so se prikazali. Vale in Strojinov ata sta odprla zopet svojo kramo, Kalinov ate so pa pomagali. Kupite, kupite, pol zastoni, pol za denar, samo »Kmetijski list« naročite! Strojinov ata so nekaterim kar sami plačali ta list. Nekateri so ili zopet na lim, pa so radi cenene robe naročili ta list, ki larba kmeta in katerega pristaši, kupljeni od demokratske vlade, izdajajo slovenski narod ter ga potaplajo v morje davkov. — Ze od jeseni sem je tukajšnji selski poštni sluga prevzel vlogo sokolskega preroka po okoliških vaseh. Svoja službena pota zlorablja za agitacijo za protiverskega sokola in proti duhovščini. Po hišah kvasi: »Pri Orlu so samo neizobraženi kmetje, pri sokolu smo pa

sami državni uradniki in učiteljstvo.« Mi tudi vemo, da so pri »izobraženem« sokolu poleg učiteljstva in takih »državnih uradnikov« tudi še živinozdravniki, ki je civilno poročen z ženo, ki je od prvega moža ločena, stari Polančev ata s svojo dvorano in pa še nekaj takih, ki po noči vpijejo »dol s farji, dol s čuki«. Pač vredni učenci svojih vodnikov. Zato se le čudimo, da je tudi 80letni Poljanec zašel mednje ter jim daje svojo hišo na razpolago. Seve, če Brulčev Pepi ali pa civilno poročeni živinski zdravnik tako hočeta, mora biti menda že prav.

NOVO MESTO.

V nedeljo 28. m. m. se je ustanovil za novomeško dekanijo prepotrebni dekanjski odbor S. K. S. Z. Zastopnik osrednjega odbora g. Poznič iz Ljubljane nam je opisal ustroj dela, ki čaka novi odbor, nakar so bili izvoljeni v odbor sledeči: dr. Ivo Česnik, odvetnik v Novem mestu, predsednik; Anton Gornik, kaplan v Šmihelu, podpredsednik; Josin Munda, tajnik SLS v Novem mestu, tajnik; Ema Kotnik-ova, Šmihel, blaginščarka; Peter Mrak, železničar in L. Zerjav, vikar odbornika. — Sprejelo se je več važnih sklepov, kako v delokr. odbora spadajoča društva obuditi k novemu življenju.

Izobraževalna društva novomeške dekanije se pozivajo, da poslušajo odzdati s centralo le potom dekanjskega odbora. — Poročila o društvenem delu, ki ste jih prelela te dni, vrnite čimprej izpolnjene tainištvu dek. odbora.

ZALILOG.

Dne 1. junija ob 3. uri popoldne je začelo goreti nahiši Jakoba Bišek, po dom. »pri Čemašarju«. Vsa družina je bila v gozdu nad domom, kjer so pometali bukovo listje za steljo. Prvi je zapazil požar pastir, na njegov klic teče gospodar in reši najprvo 82 let starega očeta, ki je ležal v hiši, potem hiti v blov. Srečno je izgnal vso goved razun 2 letnega junčka in 3 prašičev, ki so sgorili. Pri reševanju obleke sta se dve sestri gospodarjevi zelo opekli po obrazu, rokavi in nogah, da sta si morali iskati zdravniške pomoči. Gospodarju je sgorelo vse poljske in drugo orodje in sploh vsa živila. Zavarovan je bil za malo vsoto 2000 krun. Nesrečnika priporočamo dobrim sreem zlasti sosedom, da mu pomagajo po svojih močeh.

IZ VELIKIH LAŠČ.

V začetku maja smo dobili sedem novih zvonov in sicer za župno cerkve tri, katerih tehta veliki 2750 kg, drugi 1710 kg, tretji 825 kg in četrti stari zvon v teži 600 kg, tako da imamo zopet lepo in veličastno zvonjenje. Druge štiri zvonove so dobile podružnice in sicer Dvorska vas enega v teži 1045 kg, Lužarji enega v teži 1058 kg in Mala Slivca dva v teži 800 kg in 560 kg. Ker so druge naše podružnice že lansko leto nabavile devet novih zvonov, smo s tem dopolnili vse nam v vojakih odvzete zvonove. Ne bom opisoval, s kakšnim veseljem in slovesnostjo smo jih sprejeli in vozili, ker to je že stara reč, ki jo beremo vsak teden iz drugih krajev, za katerimi tudi mi nismo zaostali; pač pa omenim nedeljo 7. maja, ki so župne zvonove naš prečastiti gosp. duhovni svetnik in župnik Jakob Ramovš ob asistenci treh duhovnikov, med petjem pevskega zbora in navzočnosti mnogobrojnega ljudstva slovesno posvetili. Takoj po izvršenem opravilu se je veliki zvon potegnil v zvonik pod vodstvom g. Fran Jermana iz Dol. Dne 16. maja so prevzvišeni gosp. knezoškof pri nas delili zakrament sv. birne, katere slovesnost so poveljevali že novoobešeni zvonovi, katerih glasove so še naš pravzvišeni vladika pohvalili. — Dne 25. maja na Vnebohod Gospodov smo imeli zopet lepo slovesnost, ker so nas tekom dobrega tedna že drugič posetili naš višji nadpastir, da so ob tej priliki 42 naših mladeničev sprejeli v že pred ustanovljeno Marijino družbo, za kateri trud se jim tem potom is srca zahvaljujemo. Tudi druge naše organizacije vse dobro uspevajo, bodisi gospodarske, kulturne kakor tudi verske in vseh teh so duša naša naša dva dobra duhovna pastirja, katera Bog živi na mnoga leta.

SENT JERNEJ NA DOLENJSKEM.

Veličasten je bil prejšnje nedelje katoliški shod v Kostanjevici, lep dokaz, da te slovensko ljudstvo v ogromni večini verno in ka-

toliško. Večini našega učiteljstva ta verski tabo ni bil všeč, pa je šlo raje s svojimi sokoli na Rako navduševati se za proticerkveni boj. Njihova naravnost pitano in divje kričeca nočna vrnite je bila višek in menda najboljši uspeh njihovega proticerkvenega pohoda na Rako. Za tega sokola se ogrevalo le nekateri samostojneži, ki v Belgradu pomagajo sedanji vladi, da skuša s pomočjo brezverskega učiteljstva odpraviti pouk veronauka po naših šolah, vpeljati proticerkveno sokolsko vzgojo, otrok ter popolnoma zasuzniti cerkev. Kakor smo na katoliškem shodu javno pokazali svoje versko prepričanje, tako hočemo v nedeljo 18. junija pri nadomestnih občinskih volitvah vsi kot en mož na volišče, da tudi tu pokažemo odločno voljo, da hočemo samostojnost Slovenije s tem, da bomo glasovali vsi za SLS, ki se v Belgradu tako krepko in močzato bori za našo versko in narodno prostost.

IZ LOČNICE PRI MEDVODAH.

Pri nas se nahaja svinčen rudnik, ki je bil dosedaj last g. inženjerja Gleisnerja, rodom Belgijca, ki je bil miren in značen mož. Sedaj je pa prevzela ta rudokop neka druga družba, ki je nastanila takaj povečini same inozemce. So zelo visoki in mislijo, da so jim bo vse klanjalo. Izražajo se napram posestnikom, da so oni njih gospodarji. Zatorej vprašamo merodajne kroge, če imajo inozemci tako veliko oblast, da bodo nam kar odvzeli naše imetje, da se bomo morali preseliti v drug kraj. Ubogi državljani, če bodo imeli tuje tako velike oblasti.

IZ CERKELJ NA DOLENJSKEM.

Dolgoletna želja prebivalcev Krškega polja in Prekokrkovcev — most čez Krko pri Cerkljah — se bo vendar izpolnila. Pretekli teden so začeli delati nov most, ki vidno raste pred nami. Jesenski pridelki naših vinorodnih gor in plodnega krškega polja bomo že vozili po novem mostu. — Posesniku Antonu Zorku je zlobnež našel v Bočju dva vinska brama. Uničeno je bilo preko 60 hl vina, vinska pesoda in prešil. — V Savi je utonil neki orožnik iz Vidna. V kratkem je imel zapustiti orožniško službo ter prevzeti gospodarstvo ter se oženiti. — Sokolska sestra Mici Lavrinčikova je iz lepega miru pretepla sokolskega brata Janeza Jarnoviča, cerkljanskega učitelja. Revez je moral poleg dobljenih klofut še plačati v ubožni zaklad 7 Din 50 p. Ni čuda, če ima učiteljstvo pri ljudstvu tako malo ugleda! To pač ni zdravo, ampak bolno! — V Račji vasi je umrl 83letni Mihael Šavnik, ki je bil »Domoljubov« narodnik od početka. Poštenemu možu blag pokoj!

KOSTANJEVICA.

Tukajšnjega šolskega vodjo bi zaenkrat samo tiho na ušesa vprašali, če so še spominja, kako je pred 2 leti v Kostanjevico na svoje sedanje mesto prišel in če ima tako malo vesti o sedaj še veljavnih šolskih zakonih, da misli, da je lastnik in upravitelj šolskega inventarja šolski vodja. Vsi dosedaj še veljavni zakoni govore, da je lastnik, upravitelj vsega inventarja in tudi odgovoren sanj le krajni šolski svet, ki ga tudi nabavi in plača. Toliko za danes, g. Zagore, v drugič pride pa lahko natančneje in še kaj drugega na vrsto. Zdravo!

SLATNIK.

Po dolgih težkih bojih se je vendar posrečilo uspeti z zahtevo da se v Zlebiču poleg čuvajnice napravi čakalnica, ki je potrebna kot malokje. Vztrajnemu poslancu Škulju, ki ni odnehal od svoje prošnje bo ljudstvo hvaležno od Zlebiča pa do Cebra. Nova zgradba se bo postavila na stroške drž. železnice: Seveda to je le en mal korak do stalne postaje, kar osobito rabi Sodražica, in Loški potok.

VODICE.

Blagoslovljenje novega Katoliškega doma v Vodiceh se vrši v nedeljo 11. junija po sledečem sporedu: Ob 1. uri popoldne sprejem Orlov, Orlic in gostov pred Domom ter spreved po vas. Ob 2. uri bitanje v cerkvi. Ob 3. uri blagoslovljenje v Domu in govor g. kanonika-dekana Ivan Lavrenčiča. Pri slovesnosti sodeluje možki in mešani dijaški sbor iz Ljubljane pod vodstvom g. kanonika dr. Kimoveca. Ob 4. uri telovadba na župnijskem prostoru. Ob 5. uri prosta zabava. Pri pominja se, da je to nedeljo ob 10. uri sv. maša.

le pri sv. Titnu (v Repnjah), kjer pojejo ljubljanski pevci. — Vsi prijatelji našega izobraževalnega dela, pridite to nedeljo v Vodice, da vidite naš trud in naše uspehe smotrnega izobraževalnega dela.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje! Ljudska posojilnica

»Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6 (tik za franciškansko cerkvi)
obrestuje hranilne vloge in vloge v tekočem računu po

3%

brez odbitka rentnega in invalidnega davka.

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela koncem decembra 1921 nad 100 milijonov kron vlog in nad 1.100.000 kron rezervnih zakladov. — Posojila se dovoljujejo na osebni kredit (proti menici), na hipoteke in v tekočem računu.

Listek.

Prstan kraljice iz Sabe.

Angleški spisal Rider Haggard. — Poslovenil Franc Poljanec.

(Dalje.)

Pa so nas razočarali, zakaj nobeneža napada ni bilo, za tako junaško reč Abati niso bili. Oni so napadali skrivši, izza dreves z vrta onstran vrat in prožili puščice na vsakoogar, ki se je prikazal na obzidju; včasih se je puščic usulo kar cele roje; tako so nam sicer pobili par mož, pa nam oskrbeli veliko zalogo streliva.

Tako so pretekli trije dnevi. Četrty popoldan smo dognali, da je živeža le še za par dni, poogum je našim ljudem začel upadati. Zato smo se posvetovali ter na predlog pogumnih gorjancev sklenili, da se prihodnjo noč prebijemo s silo skoz Jozvove čete in zbežimo v gore.

Četrta noč je bila popolnoma temna, gosti oblaki so zakrivali nebo, da nisi videl pedi pred nosom. Ko sem proti polnoči ogledoval, če je vse pripravljeno za izpad, sem videl, da je s pečine za palačo padel zvezdni utrinek, s tiste pečine, kamor se je naselila Harmakova glava.

»Glej, utrinek!« sem dejal Oliveriju, ki je stal pri meni.

»To ni utrinek, to je ogenj,« je odvrnil s prestrašenim glasom. Se ni izgovoril, je že druge ožnjene pramene in ožnjene iskre začelo deževati z vrh pečine.

Padalo je po lesenih stavbah za palačo, ki so bile vsled suhe suhe kot netivo; hujše je bilo to, da je padalo tudi po zlatih lesenih kupolah na strehi.

»Ali razumete to zabavo?« je nadaljeval. »Privzeli so ogenj na pušice in sulice, da nas požgo. Takoj zakličimo alarm, alarm!«

Naredili smo, in že je dolga vrsta stavb začela sumeti kot ulinak. Vojaki so še napol v spanju kričeč bežali sem in tja. Častniki so v svoji značilni abatski razburjenosti kričali nad njimi in vrtili, jih tolkli s pestmi in meči, dokler nismo vsega uredili.

Poizkusili smo najprej ožnji pogasiti, ki se je ob tem času že na pol ducata kraih ugnezdil. Izpočetka je bil napor popolnoma brezupen. Bilo je res polno vode v posodah, ki jih je polnil neprestan dotok s pečine za nami. Tudi brizgalni Abati seveda niso poznali, ampak so stavbe, ki jih je obiel ožnji, kar prepuščili; varovali so samo sosednje stavbe. — Skafov, pa in vrčev je bilo v palači tako malo,

Kar smo jih pa našli, smo jih napolnili z vodo in cele vrste mož so jih podajale na kraje, kjer je bila nevarnost največja — to je pravzaprav povsod — drugi pa so poizkusili ožnji zavzeti s tem, da so stavbe podirali.

Pa je bil komaj en ožnji pogasjen, so že drugi izbruhnili; dež žarečih sulic in zažganih loncev z oljem je neprestano padal s pečine nad nami.

Vendar pa smo se obupno trudili. Na strehi smo mi štirje beli ljudje polivali z vodo nekaj pozlačenih kupol. Blizu nas je stala Makeda, zavita v temen plašč; spremljalo jo je nekaj dvorjanic. Bila je popolnoma mirna, dasi je nekaj gorečih puščic in sulic z veliko silo priletelo na streho čisto blizu nje.

Njene dvorjanice pa niso bile mirne. Jokale so in vile z rokami. Makeda se je obrnila in jim zapovedala, naj šredo na dvorišče za glavnimi vrati, kamor tudi ona takoj pride. Kar stekle so, vse vesele da izginjejo izpred oči tem gorečim puščicam, ki je ena pravkar zadela nekega moža in mu zažgala obleko in lase, da se je v svoji zmedenosti zvrnil z ravne strehe.

Na Oliverijevo prošnjo sem tekel k Hčeri kraljevi, da jo popeljem na kak varnejši prostor, če bi ga mogel iztekniti. Pa se ni hotela premakniti.

»Naj ostanem, o Adams,« je dejala. »Če moram umreti, hočem umreti tukaj. Pa menim, da mi to ni usojeno,« in z nogo je odsunila goreče kopie, ki je zadel streho in odletevši padel tik nje.

»Če se moji ljudje že nočejo bojevati,« je nadaljevala z žolčem, »pa vsaj poznaio druge vrste bojevanja; ta njih zvijača je na primer zelo spretna. Neusmiljeni so tudi. Poslušajte, kako se nam s trga posmehujejo. Izprašujejo nas, ali hočemo živi dati speči, ali pa ven priti in si dati vratove porezati. O!« je nadaljevala in stisnila roke, »o da sem morala biti rojena kot vladarica takega zančllivega rodu. Naj jih zemlja požre, zakaj na dan njih stiske ne bom niti s prstom genila, da bi jih rešila!«

Za hip je utihnila, in spodaj nekie pred glavnim vhodom sem slišal nekega divjaka kričati:

»Lepi golobčki, lepi golobčki, ali se vam perje smodi? Bomo imeli dobro pečenko, lepi golobčki, ljubki golobčki!«

Sledilo so kriki razposajenega smeha.

Pa se je tako prigodilo, da je ta pes dal »pečenko«. Zagledal sem takoi na to, ko se je ožnji še bolj razvel; stal je sredi družbe svojih občudovalcev in pel svojo umazano pesem, še drugo vrstico o Makedi, ki je nečem ponoviti: razsrdil sem se in posrečilo se mi je, da sem mu pognal kroglo skozi glavo. Ni bil to slab strel, če upoštevam svetlobo in okolščine: bil je to edini to noč. Upam, da je bil tudi zadnji, ki sem ga sprožil na človeško bitje.

Hotel sem ravno zapustiti Makedo in se z njenim naročilom vrniti k Ormeju, da se ne premakne, pa je prišel konec.

Med hlevi so bile velike avisli, polne suhe klaje za konje in kamele. Nenadoma je iz njih šinil velik ožnji, ki se je širil na vse strani. Ljudi je obiel zadnji grozni strah. Od vseh strani so drli gorjanci, častniki in moštvo, k glavnemu vhodu. V minuti so nas štiri in Makedo razen Jafeta vsi zapustili. Stali smo presenečeni na strehi in nismo vedeli, kaj storiti. Slišali smo, kako je padel dvigljivi most; slišali, kako so se velika vrata udala pritisku te množice, slišali smo neotesan glas — mislim, da je bil Jozvov, ki je kričal:

»Ubijte, kogar hočete, otroci, toda smrt temu, kdor se dotakne Hčere kraljeve. Ona je moj plen!«

Sledili so strašni prizori in glasovi. Zviti Abati so pred vrati napeli vrvi. Prestrašeni gorjanci, ki so zbežali pred ognjem, so se ob vrvi spotikali in padali, pa niso mogli vstati, ker so drugi za njimi pritiskali. Kaj se jim je zgodilo, ne vem za gotovo, brez dvoma so jih veliko pohodili do smrti. Še več pa so jih Jozvovi vojaki pobili. Upam pa, da je marsikateri ušel, saj so bili v primeri z drugimi Abati kot levi proti mačkom, dasi tudi oni niso imeli vztrajnosti za trudapolno borbo. Bilo je začetkom tega strahotnega prizora, ko sem ustrelil pevca s tistim umazanim gobcem.

»Te ga bi ne imeli storiti, prijatelji moj,« je kriknil Higgs s svojim visokim glasom in se trudil, da bi opravljal vršč. »to bo tem sviniam izdalo, kje smo.«

»Mislim, da vseeno ne bodo za nami sem, gledali,« sem odgovoril.

Nato smo nekaj časa tiho opazovali.

»Pojdimo,« je nazadnje dejal Orme in prijel Makedo za roko.

»Kam greš, o Oliver?« je vprašala in se nagnila nazaj. »Rajši zgorim, kakor da se udam Jozvu.«

»V podzemsko mesto grem,« je odvrnil, »drušam nimamo nikamor iti in prav nič časa izgubiti. Štirje možje s puškami ta prostor lahko drže zoper tisoče. Pojdimo!«

»Ubogam,« je dejala in nagnila glavo.

Sli smo po stopnicah, ki so vodile s strehe, na kateri so prebivalci palače prebili ponavadi večino dni, še spali so na njej ob vročih dneh, kot je splošna navada na vzhodu. Samo eno minuto še, pa bi bilo prepozno. Ožnji od ene izmed kupol je dosegel zgornje nadstropje in se je pravkar začel lizati v tankih ožnjih jezikih pomešanih s pramovi črne dima, ki je silil skoz peči v zidu, ki se je začel nagibati.

Ta zid je padel prav tedaj, ko je moj sin kot zadnji izmed nas odšel po stopnicah. Z mladostno radovednostjo je nekaj hipov obstal in opazoval žalostni prizor tam doli ob vratih. Ta zamuda ga je malodane stala življenje.

Na dnu smo pa bili popolnoma izven neposredne nevarnosti, ker je ožnji ta del palače nanadel od zgoraj in ga proti tlom požgal. Imeli smo še časa iti v svoje spalnice in pobrati toliko svojih reči, kolikor smo jih mogli s seboj vleči. Na srečo so bili med njimi vsi naši zapisniki, ki imajo danes neprecenljivo vrednost. S temi rečmi obloženi smo se zopet sestali v veliki sprejemni dvorani.

Sli smo po tem sijanem oddelku, ki ga za uro kasneje več ni bilo; v rokah smo nosili svetilke in dospela do vhoda v hodnik, ki je vodil v podzemeljsko mesto, ne da bi srečali živo bitje.

Ce bi bili Abati družajne vrste rod, bi nas bilo lahko zgrabili in ujeti, zakaj premekljivi most je bil še cel. Toda njih strahopetnost je bila naša rešitev. Bali so se, da jih ne zasači ožnji.

Dospeli smo popolnoma varno do vhoda v ogromno iamo. Splezali smo skoz malo odprtino, ki je ostala med kamenjem, navaljenim po razstrelbi ali padlim iz strova. To luknjo smo zadelali z nekaj kameni tako, da je ni bilo moč zavzeti brez velikega truda in značnega hrušča; pustili smo samo zavit rov, skoz katerega bi, če bi bilo treba en človek mogel splezati.

To delo, ki se ga je tudi Makeda udeleževala, je našega duha za nekaj časa zmotilo in nam rodilo neke vrste namišljeno veselje. Ko pa je bilo opravljeno, nas je napadel hladni molk te ogromne jame, ki je bil v primeri z vršanjem ognja in strašnega človeškega divjanja, ki smo ga zunaj pustili, tako uničujoč, kakor je nenadna noč mrzla in temna noč za popotnika v viharnem gorovju. Vsa naša dobra volja je izginila.

Kakor v bliskju smo se zavedli svojega strahotnega položaja, mi, ki smo komaj usli rdečemu ognju, da počasi poginemo v mračni temi.

Vendar pa smo poizkušali ohraniti vedrega duha. Higgsa smo pustili za stražo pri vhodu, dasi je bil ožnji tam zunaj naš najboljši stražnik. Ostali na smo odšli po jami za žicami, ki jih je ubogi Kvik napeljal v noči, ko smo razstrelili boša Harmaka, dokler nismo prišli do našega glavnega stanu za časa ko smo kopali rov. V Oliverijevo sobo zavoljo padlega tramu nismo mogli, pa saj je bilo še mnogo drugih v starem temelju; seveda pa so bile polne netopirjevih odpadkov, ki so se v tisočih vrtili okoli nas; te živali so imele neki nepoznan dohod do prostega zraka. Hitro smo ga priredili in odkazali Makedi.

»Prijatelji,« je dejala, ko si je ogledala njega mračni vhod, »kakor vrata v grob je. Prav! Saj v grobu je pokoj, in pokojja mi je treba. Pustite me, da zaspim; in če bi ne bilo zaradi tebe, o Orme, bi molila, naj se nikdar več ne vzbudim.«

»Mož.« je pristržno pridodejala vričo nasrseh, zakaj spričo zadnje nevarnosti io je zapustila vsakršna napačna sramežljivost in želja prikriti resnico: »mož, zakaj si bil rojen in prinesel tako gorje nad moje srce? Pa vendar, vendar veselje odtehta gorje, in če je anđelu, ki te je sem pripeljal tudi ime Azrael, ga bom vendar blagoslovljala, ki mi je odkril moje srce. Samo zaradi tebe jokam, in če bi tebi mogla ohraniti življenje, da ga dokončaš v sreči v deželi, ki te je rodila, oh za tebe bi z veseljem umrla!«

Tedaj je Oliver stopil k njej in ii začel na uho nekaj šepetati. Očividno ii je nekaj predlagal, katerega zmisel bi — menim — utešnil ugeniti. Poslušala ga je, se žalostno nasmehnila in genila z roko, kakor da ga hoče od sebe pehniti.

»Ne tako,« je rekla, »to je plemenita ponudba, toda če io sprejemem, toda naj potem hodim kjerkoli hočem, bi me vsakdo, kdor bi šel za menoi, spoznal no sledu krvi, krvi niega, ki me je ljubil. Morebiti bi bila zaradi tega zločina od tebe tudi na veke ločena. Poleg tega pa, dasi se vse zdi črna noč, menim, da se bo za naju še vse dobro končalo — na tem svetu, ali pa na onem.«

Nato je odšla in pustila Ormeja, ki je strmel za njo kot da je zamaknien.

»Mislim, da se bo,« mi je Higgins s šepetom pripomnil, »in to prvič kar se tiče nju. Toda jaz bi le rad vedel, kako se bo izteklo nam, ki nismo dobili lučbeznive ženske, da bi nas vedla preko Stige.«

»Nikar si o tem glave ne belite,« sem mračno odgovoril, »menim namreč, da bo kmalu nekaj okostniakov več v tej vraziji jami, to je vse. Ali ne vidite, da bodo ti Abati menili, da smo v palači zgoreli?«

- Anđel smrti.
- Smrtna reka.

Dragocenost vsake hiše je lekarn. Fellerja prijetno dišeči »Elsatuid«, ki je najboljšje sredstvo za drgnenje hrbta, rok, nog in celega telesa, kot kosmetikum za negovanje zob, zobnega mesa, ust, glave itd. Je močnejši in boljši kot Franc. žganje. 3 dvojn. steklenice ali 1 špec. steklenico z zamotom in poštnino pošlje za 72 K: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg 16, Hrvatsko.

Zahtevajte povsod le

milo z gazelico!

Zahvala.

Podpisana zadruga se tem potom javno zahvaljuje požarnim brambam Trebnje, Ponikve, Mirnapeč, Velika Loka in Mirna za njihovo nad vse požrtvovalno pomoč o priliki požara na žagi v Trebnjem. 2153

Ljubljana, dne 1. junija 1922.

Gospodarska zveza r. z. z o. z.
v Ljubljani.

Preklic.

Preklicujem vse razžaljive besede, ki sem jih govorila o gospici Rotiji Ložarjevi ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega postopanja. — Beričevo. — **J. Lukežič.**

Zahvala. Ker mi ni mogoče primerno se zahvaliti, hvaliti posameznim dobrotnikom za prenaporno požrtvovalnost pri reševanju imetja, shranjenega v moji zidnici v Svrževem, katere se je užgala vsled strele dne 27. maja t. l., se najvdaneje zahvaljujem tem potom vsem, posebno pa še onim, ki so tvegali svoje življenje. — **Jožef Povše, posestnik na Dobovcu, p. št. Janž, Dol.**

Vabilo na občni zbor Živinorejske zadruga v Velikih Laščah,

r. z. z o. z., ki se vrši 18. junija 1922 ob 14. uri v **Zadružnem domu.** — Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrjenje rač. zaključka za leto 1921. 3. Slučajnosti. — **NAČELSTVO.**

Naznanilo. S tem obveščam cenj. odjemalce, da sem prevzel za sodne okraje (tobačne rajone) Mokronog, Trebnje, Žužemberk **monopolno veleprodajo SOLI.**

Sol je že v mojem skladišču v Trebnjem. Obenem z naročilom je nakazati tudi denar, ker naročil brez denarja ne izvršim. — P. n. trgovcem priporočam skupna naročila v vagonih množinah, da si prihranijo dovoz in tovarnino.

VINKO ŠERAK,

trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki. Monopolna veleprodaja soli, **TREBNJE.**

Edino zastopstvo najboljših šivalnih strojev **»Mundlos Original Viktorija«.**

Stroji šivajo naprej in nazaj. — Predvojno blago. Cene nizke tudi za čevljarje in krojače. Trgovcem popust. Zahtevajte cenik. — Vse potrebščine: igle, olje, špulce itd. — Večletna garancija. — Za obilen obisk se priporočam

JOS. ŠELOVIN - ČUDEN

trgovina s srebrnino, zlatnino in urami. Ljubljana, Mestni trg št. 13.

BERITE NAJPRVO

predno kupite uro, ilustrirani katalog tvrdke **H. SUTNER** (imetnik Henri Maire) v Ljubljani št. 1. — Ta Vas obvaruje škode in jeze, katero povzročajo slabe, bazarske ure, in Vam kaže, kako se zamore dobro in zraven ceno kupiti. Ta katalog Vam svetuje resnično dobre ure, specialne znamke »IKO« iz lastne tvornice v Švici, kakor tudi druge dobre žepne ure, zapestne ure,

svetilne in stenske ure, verižice, prstane, zapestnice, uhane, namizno orodje, krstna in birmanska darila in vse drugo zlatnino in srebrnino. Pa tudi porabne predmete, kakor n. pr. škarje, nože, britve, lasestrižne in brivske stroje, stekloroze, doze za tobak, svalčice in smodke, nažigalice in denarnice kupite dobro in ceno pri tvrdki: **H. SUTNER** (imetnik Henri Maire) v Ljubljani št. 1.

Hiša, hlev in njiva v št. Rupertu

na prodaj. Zemlje je 600 m² brez hišne parcele. — Pojasnila daje: **VLADO ILIČ.** Zagreb, Prilaz 70/L

2 mizarska pomočnika sprejemem takoj z vso preskrbo ali brez nje. **Jožef Sitar,** mizarstvo, Križe pri Trziču. 2238

Novovpeljana **K. PEČENKO**

trgovina **LJUBLJANA :: Sv. Petra cesta štev. 13** (vogal Kolodvorske ulice štev. 2)

Usnje ter potrebščine.

Cene konkurenčne : Postrežba solidna

Bukova drva, oglje in hrastove hlode

kupuje po najvišji ceni tvrdka

D. Čeferin & Co.

Ljubljana, Wolfova ulica štev. 1.

Krijte svoje strehe s

Salonit-om

»SPLIT«

Anonimno društvo za cement-Portland

Prodajalne:

Ljubljana: **»Obnova«,** gradbeno društva z o. z.

Kamnik: **Ant. Stergar**

Kočevje: **Peter Petsche**

Kranj: **Franc Dolenc**

Novo mesto: **A. Pauser**

Radovljica: **Oton Homan-a** nasl. Šimnic

Delniška glavnica R 30.000.000—

SLOVENSKA BANKA

Rezervni zaklad: R 5.000.000—

Centrala v Ljubljani v lastni palači, Stritarjeva ulica štev. 9

(nasproti frančiškanske cerkve)

Podružnice: Novi Sad, Ljutomer, Dolnja Lendava, ekspozitura: Vrhnika.

Obrestuje n: jugodnejše vloge na knjižice kakor tudi vloge v tekočem računu.

Se priporoča za izvršitev vseh bančnih poslov pod najkulantnejimi pogoji -

Poroč. prstani
Double verižice
Sivenske ure
Budilke
Zevne ure
Uhani
Najstarejša trgovina ur, zlatnine in
srebrnine **F. ČUDEN**
LJUBLJANA 22, Prešernova 1
Zahteva te ponudbe!

Brinjevo olje

lipova, besgovno cvetje in vsa druga zdravilna
solišča kupuje **DROGERIJA ADRIJA**, Ljubljana,
Selenburgova ulica.

Zaradi preselitve se proda **lepo posestvo**

z vsemi poljedelskimi pridelki, 26 mernikov pose-
stve, 2 travnika, 4 parcele gozda, v Zg. Senici 9
pri Medvodah. Kupci naj se zglasijo na binkoštni
ponedeljek in prihodnjo nedeljo 11. jun. istotam.

Čevljarskega UČENCA sprejme takoj **PETER BER-** **NAUD**, čevljar, Bolhaška 2

Morska trava za modroce v vsaki množini se dobi najceneje pri **SEVER & KOMP.** Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

Iščem ogljarje

za trajno delo proti dobri plači. **FRANC KNEZ**,
Trata, pošta Tržišče, Dolenjsko. 1896

NA VELIKO IN MALO!

Pri-
poročamo **najboljše šivalne stroje**
za rokbinsko in obrtno rabo, potrebščine za šivilje,
krojnice in čevljarje. — Edino pri: **JOSIP**
PETELINC, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

MASTIN prinešaj v krmo, angleški krmilni pra-
šek za živino, po pošti 5 zamotkov po
1,5 kg za 23 Din. Glissom ukaza dež.
vlade v Ljubljani smejo prodajati Mastin lekar-
narji, trgovci, kramarji, kmetijske in konsumne
zadruge. — Dalje od teh zahtevajte:

SLADIN hrana za dojenčke, za otroke. Krepek
zajutrek za odrasle, daje bolnikom
kri, moč, zdravje. Z njegovo uporabo
se prihrani mleka in sladkorja. To dokazuje na
tisoče zahvalnih pisem. Po pošti 5 zamotkov
po 1,5 kg 40 Din.

GARJE kraste, lisice odstranjuje pri človeku
in živalih Naftol-mezilo, ki je brez
duha in ne maže perila. — 1 lonček
za eno osebo po pošti 5 Din. pri

TRNKOCI, tiskarna, Ljubljana, Slovenija SHS.

Nabirajte sledeče rastline:

arnikovo, lipovo in bezgovo cvetje,
podleskovo seme, omelišni (lisičji rep)
prašek, lisjakove in srčne-moči kore-
nine, krljiškovo, češminjevo in voljič-
novo lubje (skorjo).

Blago mora biti lepo čisto in suho; po
najvišji ceni kupi vsako množino (vrčka)

Ant. Stergar v Kamniku.

NA PRODAJ so lepo izdelani kamenitni podboji za velika vežna vrata.

Matija Keše, Linhartova ulica št. 5, Ljubljana.

SUHE GOBE

kupuje
Fran Pogačnik, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

miš-odgane
sienice-čurki in vsa gola-
zen mora poginiti ako porablja-
te moja najboljša preizkuš. in splošno hvaljena sredstva
kot: proti poljsk. in hišnim mišim 16 K, za podgane
20 K, za ščurke, 26 K, za stenice 15 K, uničev. mo-
ljev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti
ušem pri ljudeh in pri živini 10 K, za uši v obleki
in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrčes. sadju
in na zelenj. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K.
Preprod. popust. Pošilja po povzetju Zavež za eksp:
M. JUNKER, Petriniska ul. 3, ZAGREB 1.

Proa
slovenska
teorinca
žaluzij
Weissbacher

lesna industrijska družba z o. z.
Ljubljana, Dunajska cesta 66
izdeluje vsakovrstne ža-
luzije in sprejema vsa v
to stroko spadajoča po-
pravila.

Brzjavke: Weissbacher Ljubljana.
Telefon 114.

Hlode, gojzdove, trame, deske in drva

ponudite **LESNI DRUŽBI ILIRIJA**,
Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8,
pred sodnijo. - Plačujejo se najvišje dnevne cene.

!!! MLINI !!!

Specialna trgovina za mlinске potreščine
CADEŽ & BRCAR — LJUBLJANA
Kolodvorska ulica št. 35

priporoča bogato zalogo vseh v mlinško stroko
spadajočih predmetov po najnižjih dnevnih cenah,
in sicer: svilena sita X in XXX, tenčico za zdrob
(Griesgaze) znamke »Albert Wydlers«. 24 in 32 cm
široka volnena sita, pocinjeno žično tkanino (Drab-
gewebe), prima gonilna fernena, mlinске kamne,
amerikanska strojna olja in masti, kontenino, ži-
nata sita itd. 1923

IVAN JAX IN SIN

GOSPOSVETSKA CESTA 2, LJUBLJANA
šivalni stroji in stroji za pletenje.

Izborna konstrukcija in elegantna izvedba in
tovarne v Lincu. Ustan-
novljena l. 1867. Dose-
je ravno kar večje število
strojev za vsako obrt.
Vozenje poučuje brez-
plačno. Pisain stroji
ADLEŠ. Cenki zastopj
in franko. Kolesa iz
prvih tovar: Dürkopp,
Styria, Waflcarad.

BAKRENE KOTLE

po 40 in 60 litrov vsebine, so-
lidno izdelane, ima v zalogi

Metalokemika d. d.

Zagreb,
Strossmayerova
ulica št. 6.
Zahtevajte
ponudbe!

Ustanovljeno l. 1900.

Mnogo denarja si prihranite, ako kupujete manufakturno blago samo pri

Prenovljeno l. 1918.

GOSPODARSKI ZVEZI - manufakturni oddelek - LJUBLJANA DUNAJSKA CESTA 29. Na dvorišču.

Priporočamo veliko izbiro češkega in angleškega blaga za moške in ženske obleke, n. pr. sukno, ševiot, kamgarn, volneno,
hlačevino in polvolneno blago, lister, etamin, batist v najmodernejših barvah, krasne vzorce za narodne noše, kambrik in delen, tka-
nino belo, rujavo, enostavne in dvojne širokosti za rjuhe, blago za namizne prte in blazine, svilo, svilene robce, šale, volnene in pol-
volnene robce v najnovejših vzorcih, nadalje veliko zalogo čevljev za moške, ženske in otroke, raznovrstno usnje na drobno in debelo.

Blago dobro, postrežba točna in solidna. — Zahtevajte cenik in vzorce. — Cene nizke in stalne.

Svoji k svojim!

Podpirajte zadrugištvo!

Svoji k svojim!